

Autor: Jiří G. Müller

Letošní rok přivede do Kremlu nejenom nového ruského prezidenta, zatímco Putin se stane premiérem, ale zřejmě i zesílí trend nové politiky, jímž cílem je vrátit Rusko jako významného činitele na globální scénu v rámci multilaterálního systému. Tento cíl ohlásil minulý rok na jaře prezident Putin v projevu v Mnichově, kde ostře odsoudil snahy USA snažit se nadále udržet postavení hlavní mocnosti v unilaterálním globálním systému, který se stal realitou po rozpadu Sovětského svazu a s ním spojeného bloku socialistických států. Podle Putina je dnešní tvářnost světa již odlišná, nemůže ho vést jen jediná jaderná supermocnost USA, protože se tu již vytváří několik mocenských center. Mimo USA je to Evropská unie, Rusko, Čína a rýsuje se i zrod dalších.

A tomuto cíli Moskva přizpůsobila v minulých měsících svou politiku. Díky dobré ekonomické situaci zahájila přezbrojování svých branných sil, hlavně novými typy mezikontinentálních raket, byly obnoveny cvičné lety dálkových bombardérů, ve Středozemním moři se znovu objevila eskadra ruských válečných lodí, začala opět úzká vojenská spolupráce s Alžírem, na Balkáně se Moskva se vši vahou postavila za Srbsko, byla rozšířena vojenská spolupráce s Čínou a s bývalými sovětskými svazovými republikami ve střední Asii s cílem zastavit americké pronikání do této oblasti. Jako doklad, že doba slabého Ruska za Jelcinova prezidentství již patří do historické minulosti.

Putinovo Rusko sice nemá stejně jako USA zájem na jaderném vyzbrojení Iránu, ale odmítá tvrdý postoj Washingtonu jako neefektivní a rozhodně se nechce podřídit americkému vedení v této oblasti. Proto se tvrdě postavilo proti americkému záměru vybudovat raketovou základnu v Polsku a naváděcí radar k těmto raketám v našich Brdech, protože nevěří, že cílem je ochrana USA a části Evropy před dosud neexistujícími iránskými raketami dlouhého doletu s jadernými hlavicemi, ale vidí v tom snahu o narušení rusko - americké jaderné rovnováhy ve prospěch USA. Současně již pohrozila odvetou - zaměřením svých raket na tyto americké základny v Polsku a v České republice.

Moskva už také oznámila, že hodlá oživit svou vojenskou přítomnost na mořích, staví nové ponorky- nosiče mezikontinentálních raket a hodlá modernizovat své povrchové loďstvo stavbou nových jednotek, včetně jaderných letadlových lodí. Na doklad těchto úmyslů byla vyslána do Středomoří velká eskadra ruských bojových lodí, letadlová loď „Admirál Kuzněcov“ se 40 letadly a 10 vrtulníky, těžký raketový křižník „Moskva“, dvě velké protiponorkové fregaty a půl tuctu pomocných doprovodných lodí. Tato eskadra již zahájila ve Středozemním moři manévry a mimo to má v plánu návštěvu některých přístavů, aby tak dokládala svou přítomnost. Není vyloučeno, že Moskva výhledově obnoví i svou námořní základnu v Sýrii. Taková námořní demonstrace tu byla naposledy jen za sovětských dob.

Ovšem demonstrovat vojenskou sílu na podporu své politiky lze i jiným způsobem. Připomněla to v těchto dnech Nezavisimaja gazeta, když napsala, že k tomu účelu sloužily v minulosti za sovětských do velké vojenské přehlídky, kde byla ukazována nejmodernější technika raketová, pozemní i letecká. Cílem bylo zastrašovat Západ, hlavně USA a dodávat

sebevědomí svým občanům. Tento typ přehlídek skončil se Sovětským svazem, ovšem nyní má být podle tohoto listu obnoven. Generál Vladimír Bakin již oznámil, že ke Dnu vítězství 9. května bude znovu uspořádána v Moskvě tradiční velká vojenská přehlídka s ukázkou poslední nemodernější vojenské techniky. Tak tu bude předveden i poslední typ mezikontinentální rakety Topol-M. Ta má mít schopnost manévrování v poslední části letu, takže je prakticky nesestřelitelná. Vojáci, kteří se zúčastní přehlídky budou již v nových uniformách, jejichž zavedení nařídil ministr obrany Anatolij Serdjukov loni na jaře. Tyto stejnokroje se mají podobat uniformám ze sovětských dob.

Nová ruská zahraniční i vojenská politika má za cíl dát Moskvě váhu, jakou měla za sovětských dob a umožnit ji hrát větší úlohu v dnešním globalizovaném světě. Má tomu napomoci i nové ekonomické postavení Ruska, které díky ropě, plynu a stálému hospodářskému růstu zaplatilo zahraniční dluhy a má nyní finanční rezervy v hodnotě přes 470 miliard dolarů – třetí největší ve světě. Protože je ruský státní rozpočet od nástupu Putina před osmi lety do funkce prezidenta stále v přebytku a cena ropy a plynu neklesá, dobrá ekonomická situace této země bude zřejmě pokračovat. Což umožňuje vedení Ruska uskutečňovat své plány. To je realita, kterou je nutno vzít na vědomí a vycházet z ní při mezinárodních kontaktech a jednáních, mají-li být postaveny na faktických základech. A to je vzhledem k velikosti, geografickému umístění i nerostnému bohatství ropy a plynu Ruska nezbytnou podmínkou dobré a vzájemně výhodné spolupráce s touto zemí.

Převzato ze stránek Res Publica.